

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gl. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se ne upravnja.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglašitvi, se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, odpravištvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Politično društvo „Edinost“

priredi

v nedeljo 20. avgusta 1899.

javen shod
v Barkovljah

z nastopnim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Naše razmere in naše želje.
3. Kmetijske družbe po okolici in vlada.
4. Slučajnosti.

Shod se bo vršil v „Narodnem domu“ in se prične popoldne po blagoslovu.

Brzobjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Celje 16. Danes se je čutil tukaj in v Vičanju potres, ki je trajal okoli 5 sekund.

Gradec 16. Vodstvo socijalnih demokratov za Štajarsko je kupilo tiskarno grofa Attemsa, ki je bil izdajal neki krščansko-socijalni list.

Solnograd 16. Tukajšnji mizarji so v štrajku, ki je trajal 11 tednov, popolnoma zmagali. Štrajk je končan.

Budimpešta 16. Ministerski predsednik pl. Szell leži že od 10. t. m. bolan na svoji pristavi.

Pariz 16. Prošlo noč so se vršile pod znano hišo v ulici Chabrot, v kateri je interniran Guérin, demonstracije. Bilo je slišati klice: Živio Guérin! Živela vojska!

P O D L I S T E K

20

Ivan in Ljuba.

Spisal Nekdo.

In tako sta se sešla.

Ivan je bil res tako miren videti, kakor človek, ki je zadostil vsem potrebam želodeca, ki nima nobenih skrbi, ki pa tudi ne pušča, da bi kakšne velike ideje uplivala na njega. Še enkrat si je dopovedal, da ne more biti drugače. One nočne slike so še enkrat — sedaj pač le kakor lehne silhvete — stopile pred njegove oči. Da, jasno je, da ne more biti drugače.

Prišla sta skoraj obenem, vsak z ene strani! Skoraj povsem nepričakovano sta se sestala. Še le, ko sta si bila že na kakšnih deset korakov blizu, sta opazila drug drugega. — Obenem.

In obenem ste dve sreci nehala utripati, da poženeti potem tem silnejše, hitreje kri po žilah. Molče sta si podala roke, silna vzbujenost duš jima ni pustila govoriti. Obema se je zasvetilo v očeh, zatolklo v glavi in oba sta očutila: ljubiva se; neskončno se ljubiva, silno, vroče, mladostno, brezmejno se ljubiva...

Glas se jima je dvigal v prsih, a v vratu se je ustavljal. Tam je silil skozi grlo, pa ni mogel ven. In v tem sta se jima roki močneje stiskali. Skozi prste jima je plula neka topla struja... ka-

Rennes 16. Današnja razprava smatrajo kakor zelo neugodno za Dreyfusa. Živo se občuti, da ni Laborija na razpravi. Odvetnik Demange ni vedel uporabiti izpovedeb generalov Merciera in Rogeta Dreyfusu v prid, oziroma dokazati neresničnost istih ter brezpomembnost njihovih govoriljenj.

Rennes 16. V početku razprave je izjavil Demange, da se Labori, kakor se nadajo zdravniki, udeleži že prihodnji ponedeljek seje. Vladni zastopnik je zahteval, da se razprava ne odloži, kajti: »Ves svet pričakuje odločitve«. Potem se je nadaljevalo zaslišanje prič.

Senator Guérin, bivši pravosodni minister, je rekel, da je koncem oktobra 1894. izvedel od Merciera pri predsedniku ministerstva okolnosti, ki so govorile proti Dreyfusu. Dokazano je bilo, da so se bile tajne listine izročile tuji vlasti.

Mercier se je opiral pred vsem na borderô, ki se je bil našel pri nekem vojnem atašeju v košu za nerabni papir. Mercier ni pravil nič o pripovedovanju Lebrun-Renaulta gledé priznanja Dreyfusovega.

Lebon, bivši minister za kolonije, je prepričan o krivdi Dreyfusa; on se je branil proti napadom zaradi strogega postopanja nasproti Dreyfusu.

General Roget je branil Esterhazyja in Sandherra ter zavračal vso krivdo na Dreyfusa in Picquarta, ki je hotel na mesto Dreyfusa postaviti kakor kriveca drugo osebo.

Prihodnja seja bo jutri.

Rennes 16. Ranjeni Dreyfusov branitelj, Labori, je imel dobro noč ter je tudi nekoliko spal. Danes v jutro je bilo njegovo stanje popolnoma zadovoljivo. Redarstvo še vedno išče napadaleca. Kakor je videti, je isto na pravi sledi.

Pariz 16. Ulice Chabrot so zopet izročili prometu. Poslanec Lasies, ki je predpoludne go-

voril z Guérinom, je šel v ministerstvo za notranje stvari, kjer se je pogajal z glavnim tajnikom o načinu, kako bi aretirali Guérina. Tajnik je obljubil upoštevati želje Lasiesja ter rekel, da vlada ne bi rada prelivala krvi.

Bellgrad 16. O priliki svojega rojstnega dne je kralj Aleksander pomilostil 117 oseb, obsojenih radi raznih zločinov.

Rim 16. Vojni ataše, polkovnik Panizzardi, je izjavil nasproti nekaterim tukajšnjim novinarjem, da je Esterhazy izročil listine, ki jih našteva borderô, polkovniku Schwarzkoppen.

Celjski nemiri.

(Zvršetek.)

Taki so celjski nemčurski prodajalci. Taki so vsi, kolikor jih je. Objemlje te, ko si kupil kaj pri njem, zvečer pa spušča svoje komije in pomočnike, da kakor stekli psi padajo po tebi in te pobijejo na tla, tebe, ki jih vzdržuješ in živiš. Take so te duše, tako ravnaajo, ker so pijani slovenskega kruha. In prijatelj, štajerski Slovence, tako te plačuje tudi nemčurski odvetnik. Oni, ki te tako ljubeznjivo taplja po rami v svoji pisarni, ki bi te rad snedel v sami ljubezni, ta zabavlja zunaj pisarne čez tebe, zaničuje te po nemških listih, sramoti tvoj jezik in tvojo mater in prorokuje, da nimaš na lastnih tleh nobene pravice, da si pritepenec, da si Nemeem pogoltnil tista sveta slovenska tla, ki so od nekdaj tvoja in tvojih pradedov; tista slovenska tla, ki so od vekov obdelovana z slovenskim znojem, od vekov branjena z slovensko pestjo in krvjo. Tako nesramno te pehari ta nemčurski odvetnik.

In ako te bo videl celjski Nemčur, da si prišel v Celje na kako slavnost, zavijti svoj bič

gantično čustvo, tako milo, sladko, vzvišeno je rajalo v njima in ju povsem obvladalo. Naenkrat sta se ustavila tam zadej v senci košatih dreves, kjer ju ni videl nihče. Globoko sta si pogledala v oči, v katerih se jima je žaril odsev neskončne, pomnjane, prerajene sreče. Čudno, čudno jima je nekaj zadržalo v grlu, v prsih... objela sta se... poljubila sta se... tako — ravno tako kakor takrat, ko sta se prvič poljubila. Nič, nič nista govorila. Vedela sta, da pripadata sedaj drug drugemu in da ju nič na svetu ne loči več. Uživala sta ono najvišjo, najdragocenejšo srečo, ki ne pozna in ne premore besed. Eu sam hip je zaplaval majhen oblček pred njegovimi očmi — ona slika iz minole noči — en sam hip, brez njegove volje — Oh, kaj mi je mar? Kaj vprašujem? Kaj je minolost — —

Po dolgem, dolgem času sta se začela razgovarjati.

— Ivan, ali naj ti povem... —

— Ne, dušica, ne, nič mi ne povej! Ti si moja. Nič drugega nočem vedeti...

Ivan in Ljuba imata dvoje lepih, milih otrok: dečka Ivico in dekleco Ljubico. Njun dom je pravi raj in njuna zveza je srečna. Srečna! Verujte mi: prav malo parov poznam, ki bi bili vsaj približno tako srečni, kakor sta Ivan in Ljuba.

(Zvršetek.)

nad tabo, kakor nad nadležnim psom in najme tujo druhal, da te bo ta kamenjala in pobijala. In prav tak je nemčurski zdravnik, prav tak je nemčurski obrtnik od mojstra doli do bosonogega in smrka-vega pomočnika; tak je nemčurski gostilničar. Vidiš, štajerski Slovence, tako ti plačujejo celjski nemškutarji, zato, ker hodiš k njim kupovat, k njim se praviš, k njim piš. Ali ne vskipiš svete in opravičene jeze nad tako nevhvaležnostjo, nad tako nesramnostjo nemčursko; ali se ti ne zdi to vendar preveč, ko vidiš, da te imajo ti nemčurji samo za noreca, da imajo zate v resnici samo pasji bič, kamenje in gnjila jajca. Tako se ravna s tabo, uboga slovenska para! Da se tako ravna v resnici, izpričali so sijajno zadnji celjski nemiri, ko so nemčurski odvetni, zdravniki, trgovci in obrtniki Slovence in drage goste njihove kamenjali, obmetavali z jajci in drugo nesnago ter jih javno, po ulicah, po dnevi in po noči, tolkli in pretepavali. In uboga mestna policija je to pustila ter zapirala le napadene in stepene Slovence, puščala pa zbe-snele razgrajace ni storila nič proti njihovemu zve-rinskemu počenjanju. Štajerski Slovence! Sedaj po-znate te evropske Culukafre, sedaj veste, kaj imate in kaj boste imeli še zanaprej v povračilo od tistih, ki bi vam morali biti stokrat hvaležni, ker se žive od vašega, ker se žive od slovenskega kruha.

Sedaj pa se naj vam, dragi štajerski Slovence, odpro oči! V Celji ste videli, kako ravna z vami, v Celji ste videli, da imajo ti ljudje le v svojih prodajalnicah, le v svojih pisarnah, le v svojih pivnicah za vas sladke besede — zunaj pa ka-menje, jajca, palice in puške. Streznite se in izne-bite se tega nemškega jarma; ne pustite, da bi vas še zanaprej ta nemčurska gospoda in njihova svojat tepla v Celji in okolici! Oklenite se svojih mož, slovenskih trgovcev, slovenskih gostilničarjev, slovenskih odvetnikov! In Nemci se ponižajo in upade jim greben, ki jim je sedaj zrasel, ker so pijani vašega slovenskega kruha, upade tedaj, ko se sprazniijo njihove trgovine, prodajalne, pisarne, in pivnice. Spomnite se prelepega gesla: Svoji k svojim, pa ne imejte ga samo na jeziku, temveč v sreči in izvršujte je v dejanjih! Zberite se kakor je-den mož pod jedno zastavo, a ta zastava imej napis: Svoji k svojim! In ako vam to geslo preide v meso in kri, ako se boste po njem ravnali vse-povsod, neustrašeno in odločno, pridejo drugi časi, ko bo v slovenskem Celji imel prvo in jedino besedo le Slovence, ne pa nemčurski pritepeni; pridejo časi, da bomo imeli dovolj domačih in to trdno podprtih podjetij in da se sploh ojačimo na gospodarskem polju, kar bodi sedaj naša prva in zadnja naloga. Treba le trdne volje, treba le za-vednosti in vse ovire padejo in jedini gospod v Celji bo — Slovence. Na vaši odločnosti, dragi štajerski Slovence, na vaši neupogljivosti je ležeče, da se pretegnejo iznad Celja grde nemčurske megle in da zasije sonce lepših dnij in obsije to zlato solnce ponosno slovensko zastavo v Celji, ki bo svedočila jasno, da to mesto je naše! Štajerski Slo-vence! Veliko ste že pretrpeli od tujega nasilstva, večkrat s težavo, a z lepimi vspehi odganjali vr-veče valovje razdivjanega germanstva! Pogum naj vam tudi za naprej ne klone, odločno in junaško se borite in lahko ste si v svesti, da skoro zgine jedna največjih peg na slovenskem ozemlju — nem-čursko gnezdo ob Savinji, nemčursko gnezdo sredi lepe slovenske Štirsk!

DOPISI.

S Koperščine. dne 11. avgusta 1899. — (Sličiće iz Istre.) — [Izv. dop.] Da ne bo kdo dvomil na resničnosti žalostnega dogodka, ki se je dne 30. m. m. pripetil v Krkaveih na Pomjan-ščini in da ne bo dvomil, da so taki dogodki še možni vzile temu, da živimo v XIX. veku in v prosvitljeni državi, hočemo dodati še sledeče:

Najprvo bodi naglašeno, da v Krkaveih (ka-kor v vsej občini pomjanski) niti ni Italijanov, izvzemši par pritepenih družin. Torej je oni krik »Viva l' Istria«, »viva noi«, »p croati« le umetno izzvan in ne odgovarja naravi. To vskli-kanje so zanesli nasprotniki, da ščuvajo ljudstvo in je kvarijo moralno ter uničujejo gmotno. V dokaz, da je temu res tako, naj govore dejanja.

Oni isti krkavski vaški načelnik (capovilla) je naslednjega dne, za onim 30. junijem, ko se je

naše prodano meso proslavilo s tem, da je na cesti pobijalo na svojega dušnega pastirja, onega na-slednjega dne torej je isti capovilla napal ob belem dnevu nekega sovaščana, ki je mirno ležal v senci na svojih tleh. In to samo zato, ker dotičnik noče biti v njih »klapi«. Z eno roko je napadalec stisnil napadnega za vrat, z drugo ga je pa počel mla-titi po glavi in prsih. Sreča je hotela, da je ne-daleč od tam počival sin napadnega. Na krik očev-tov je sin prihitel in se zaletel v napadalec, ki je ležal na napadenem. Umevno je, da je napadalec, zazrši mladeniča, izpustil svojo žrtev in jo kakor zver odkuril v svoj brlog.

Ta nesrečni človek je že znan po svoji na-silni naravi in tudi spisi govore že o tem. O po-slednjih volitvah je letal okolo kakor zbesnel, od vasi do vasi, od hiše do hiše. Strašil je, nagovarjal, motil, da bi vsi volili za njegovo »klapo«. Ta člo-vek vam je slepo orodje znanega Bartolicha. Onega dne, ko je imelo društvo »Edinost« javni shod v Koštoboni, je na javni cesti napal nekega svojega tova-riša, stareca, a na dan šagre, 30. m. m., je hotel zapirati gospodarje v njih lastnih hišah, govore: »io son l' otorita«. Ta mož je storil vse mogoče, da njega brat postane občinski zastopnik, o kate-rem poslednjem govore zli jeziki, da ni nič dru-gačnejši od — svojega brata.

Ali se ne pravi to: uničevati narod in ga kvariti?! Javno govore ti ljudje: »Mi nimamo strahu pred nikomur. Če bomo zaprti, je že pre-skrbljeno za naše žene in otroke. Je fond 40.000 goldinarjev!!«

Iz te vrste ljudi je bilo dne 3. t. m. v Pi-ranu obsojenih na 10, 12 in 20 dni zapora.

A česa nam je pričakovati v obrambo pred takim nasiljem, je priča neki orožnik pomjanski, ki je rekel, sestavlja je zapisnik o opisanem napadu na onega starega moža, na javni cesti: »Vse to ni nič, ko bi vi (Slovenci) bili v večini, bi bili še hušji«. In isti orožnik, ko je bil dne 4. t. m. na lieu mesta, je rekel pred pričami: saj da ni nikdo hudo ranjen. Ali za božjo voljo: treba-li, da nas divjaki pobijejo popred in smrtno ranijo in potem še le bodo oblasti delale mir?!

Njegova ekscelence, gosp. grof Goëss mora poznati tudi Krkavee še iz onih časov, ko je slu-žboval v Kopru kakor politični uradnik. Takrat je njegova ekscelence kazal nekoliko ljubezni do nas in je še posebno povdarjal javno, da ljudstvu treba šole, ako ne, da ostane ubogo za vedno. Ekscelence, sedaj vam je prilika, da pokažete v de-janju, o čemer ste nekdanj govorili v besedah. Sedaj je v vaši moči: da dobimo potrebnega pouka, da se učitelji naroda ne bodo napadali, da se bodo otroci puščali v šolo in da se ne bo godilo, kakor se to godi v Krkaveih, kjer ne dopuščajo onih iz sv. Petra! Na vas je sedaj, ekscelence, da ne bomo prisiljeni vsklikati: honores mutati mores — in da ne ostanemo stara raja!

Še to-le moram javiti! Dne 9. avgusta je došla iz Trsta neka žena in je donesla neko pismo, izročeno jej od poslužnika na neki državni oblasti, da je odda znanemu Miklavžu Bigatto, glavnemu in najhujšemu agitatorju in hujskaču v Krkaveih. Pisma da ne sme izročiti nobenemu drugemu in ako g. B. ne bi bilo doma, naj je prinese nazaj v Trst, kjer dobi 20 nvč. Žena je mogla umeti to-liko, da se Bigatto, dotični gospod in še druga klapa v Trstu jeli in pili. Dotični gospod je bil odgovoren in čaka na — plačilo. No, naj le čaka, naš mogočnejš nima družega, nego solnea in zraka. A za nas bi bilo važno vedeti, kdo da je dotični gospod, ki je v takem tesnem prijateljstvu z gosp. Bigatto, da bi videli zopet, kako je vse proti nam !!!

Politični pregled.

TRST 17. avgusta 1899.

K položaju. »Neue Freie Presse« poroča: Ministerski predsednik grof Thun pojde v petek v Ischl. To potovanje ministerskega predsednika na cesarski dvor ima, kakor se zagotavlja, le ta namen, da sporoči cesarju o tekočih državnih po-slih, kajti minol je že skoro jeden mesec, odkar je grof Thun zadnjikrat cesarju sporočal. Sosebno pa se oporeka domnevanju, kakor da bo grofu Thunu v Ischlu sporočati, kaj da bo ukreniti, ako opozicija prepreči volitve v delegacije. O tem da ni bilo še nikakega posvetovanja, kamo-li skle-

panja. Mej sporočili, ki jih grof Thun predloži ce-sarju, utegne biti tudi ono o uravnavi služniških plač, ki se baje koncem tega meseca odredi s po-sebno cesarsko naredbo.

»Narodni listy« so objavili članek, v katerem izvajajo, da grof Thun vendar ne bo tako abotea, da bi sedaj, ko je z obnovljenjem pogodbe izbil obstrukciji zobe, pomagal svojim nasprotnikom v sedlo. Taki slabosti bi sledil homeričen smeh v vsaj združeni opozicijski ligi. Praški list meni, da proti taki obstrukciji treba železne roke, da se uverijo tudi odločilni krogi o potrebi trdnega sta-lišča, katerega ni smeti zapustiti.

Tudi češki poslanec Engel meni, da je opo-zicija pogorela se svojo političsko akcijo. Zato pa spekulira sedaj, da bi zavela Čehe v kake izgrede proti Nemeem v maščevanje za dogodke v Celji. Na to stavi vse svoje nade. Celjski izgredi bi bili pozabljeni in svet bi videl potem le Čehe kakor rušitelje miru in preganjalec Nemeem. Dr. Engel polaga torej češki javnosti na sree: pozdrav srečno vrnivših se akademikov bodi velikanska, vredna mani-festacija naše samozvesti, toda vsako in najmanje nasilje bi bilo v tem trenutku najtežje narodno zločinstvo.

Na napad v konservativnem »Linzer Volks-blattu« na slovenske poslance in na neodpustno prizadevanje tega lista, da bi vso krivdo na celjskih dogodkih zvalil izključno le na Slovence, od-govarjata tudi »Politik« in »Slovenec«.

Pred vsem oporeka praški list temu, da bi se državnozbornska večina spravljala v kako zvezo z dogodki v Celju in da bi ti dogodki mogli biti v povod za tako oštevanje slovenskih poslancev. Noben češki ali slovenski poslanec se ni udeležil izleta v Celje. Jedino, kar je prišlo od te strani, je bil Ferjančičev pozdrav na Bledu. A še tega so nemški listi priobčili popačenega, kakor je naj-bolje ugajalo za njih namene.

Potem prehaja praški list na vprašanje, da-li so bili celjski dogodki res le posledica slovenskih izzivanj? Ali je morda izzivanje že izlet v Celje sam? To ni mogoče, kajti po taki teoriji bi bilo izpodrežano sleherno občevanje Avstrijev mej se-boj! Najbolji dokaz pa, da »reakcija« celjskih Nemeem ni došla še le vsled »slovenskih izzivanj«, je dejstvo, da so Celjani že v Ljubljano sporočili Čehom, naj se nikar ne drznejo priti v Celje. Niti tega niso še vedeli, kdaj pridejo Čehi, in že je bila v Celju — »pomoč« iz Gradea! Še predno so Čehi ostavili kupče, torej ko niso mogli še prav nič demonstrirati, bili so vsprejeti z divjaškim vpitjem in zasramovanji. In potem so sledili nepre-stani napadi na Slovane, tako, da je iste moralo braniti vojaštvo in orožništvo ter niti niso imeli časa, da bi demonstrovali.

»Slovenec« pa odgovarja:

»Iz tega opomina je razvidno, da odlični člen katoliške ljudske stranke ne pozna celjskih razmer in da se je poučil o zadnjih celjskih izgredih le iz nemško-liberalnih listov. Najprvo konstatujemo, da je Celje po večini svojega prebivalstva slo-vensko in se »nemški značaj« vzdržuje le umetnim načinom in z skrajnim terorizmom Wolfvovih so-mišljenikov. In čisto slovenska je vsa celjska oko-lica, iz katere celjska nemška trdnjava nabira svoje janičarje. Naravnim in etnološkim potom se v Celju vrši proces, ki ga peščica prusakov s po-močjo renegatov s silo hoče ustaviti. V Celju se ne vrši boj proti nemškemu narodu, temveč proti nemškutarski klik, ki s skrajno brutalnostjo pre-ganja slovenske domačine kakor »tujce« ter jih obsipa s kamenjem in psovkami kakor »pritepene pse«. Mi gotovo ne odobrujemo narodnega klanja in pouličnih revolucij, toda celjske izgrede moramo zarezati na rovaš onim življem, katerih »prekajanje« in politične tendence je ravno linški politik vedno najodločnejše obsojal.«

Mi bi se tu spomnili le še jednega odstavka v čudnih izjavah »Linzer Volksblatta«. Odstavka namreč, ki se glasi: »To ne more trajati, da bi na Dunaju (Slovenci) igrali večino, doma pa tirali šovinizem; ali jedno ali drugo; na Dunaju črni, v Ljubljani rudeči, to ne more imeti obstanka.«

V kolikor meni linški list, da treba enkrat zjasniti razmerje mej državnozbornsko večino in Ju-goslovani, mu dajemo popolnoma prav. To stanje v politiki je res neznosno. Pa ne le neznosno, ampak tudi nečastno je tako razmerje: da se na Dunaju ubijamo in žrtvujemo za večino, doma nas

pa glasila posamičnih skupin iste večine — ubijajo. Ali črno ali rdeče. Tako je! Ali to velja tudi za nemške konservativce. To ne gre, da bi na Dunaju razvijali avstrijski program enakopravnosti, v Celju pa bi taborili tikom poleg šatorov najhujega, uprav nečloveškega nemškega šovinizma! Mi se pridružujemo »Linzer Volksblattu«: postani jasno!

Slovanska vzajemnost. Govoré o znanem govoru župana praškega, dra Podlipnega, zbranemu sokolstvu, je menila »Neue Freie Presse«, da slovanska vzajemnost je le fantom, ki nima niti v Rusiji nijednega resnega privrženca. Na to odgovarja »Svět«: Slovanska vzajemnost je zarisana v zgodovino človeštva s tako globokimi potezami, da je nemška peresa ne morejo izbrisati. Ta vzajemnost je potrjena po ruski krvi, ki je v neštevilnih bojih tekla za samostojnost Srbije, Bolgarske in Črnogore. Rusija se ne more odreči temeljnemu načelu svoje slovanske narodnosti. Nemški pisuni ne morejo umeti tega. Vse jedno! Nam in vsem Slovanom je ta resnica vendar blizu in umljiva. Sibirija in Kitaj sta naši koloniji, naša hiše je pa Evropa. Tu je naša moralna moč in mi se svoji slovanski narodnosti svojim zgodovinskim tradicijam, simpatiji in duševni ukupnosti z narodi od Morave, Donave in Adrijanskega morja ne moremo odreči, istotako, kakor se Samson ni mogel odreči svojim lasem, ker je prav v istih bila moč, dana mu od Boga.

Domače vesti.

Umrl je danes zjutraj ob 2. po dolgi in mučni bolezni večletni odbornik »Del. podpornega društva«, državni sluga in vrli narodnjak, gospod Josip Volarič, doma iz Trnovega pri Kobaridu.

Pokojniku je bilo 34 let in je bil samec. Vsikdar je rad žrtvoval za narodne potrebe in rad se je udeleževal vsake narodne slavnosti.

Pogreb bo jutri, dne 18. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti na trgu Lipsia šte. 3 (državni gimnazij).

Bog daj večni mir in pokoj duši pokojnika!

Odlikovanje hrvatskega umetnika. Akademija lepih umetnosti v Benetkah je odlikovala svojega rednega učenca, nadobudnega hrvatskega slikarja Josipa Vučetića. Čestitamo!

»Slovenec« v blagohotno uvažanje. Pišejo nam: V št. 185. od 14. t. m. piše »Slovenec« o tržaških razmerah, na način, ki ne more ugajati onemu, ki pozna razmere. Župan dr. Dompieri, proti kateremu je čitati dan za dnevom po naših listih vse polno opravičenih rekriminacij, se predstavlja tu v luči, ki bi, kakor se nam zdi, opravičevala izrek, da so naši vzkliki — zgolj fraza. »Slovenec« vidi našemu županu do dna srea ter kliče prepričevalno: Dr. Dompieri ni v sreči nikdar soglašal s »Progressa« svobodnozidarskimi in protiaustrijskimi cilji. Ali je »Slovenec« že popolnoma pozabil na afero Dompieri-Zanardelli? — Kar se pa tiče mišljenja županovega nasproti Slovincem, vemo mi o tem marsikatero pesem. Naj vpraša »Slovenec« naše poslance, ki so z Dompierjem večkrat imeli opraviti! Kako ljubeznjivo jih je sprejemal! Kako — porogljivo je govoril z njimi in kako je — zbežal pred njimi ter jih puščal same stati v svojem »najsvetejšem!« — Čudno je tudi, kako govori »Slovenec« o poneverjenju Millatovichem, o tistih 24.000 gld. Ta list meni, da je to poneverjenje izvršil »baje« neki magistratni uradnik Millatovich. O tem, da-li in kdo je izvršil ta zločin, pač dandanes ne more biti več dvoma. Pač pa je dvomiti, je-li res župan na vsej stvari popolnoma nedolžen, kakor trdi »Slovenec«. Toda, da se umemo! Tudi mi smo prepričani, da je gospod Dompieri kakor oseba poštenjak. Ali brez krivde ni! Zakaj pa je bil navstal spor mej županom in mestno delegacijo prav radi tega poneverjenja?! Seveda se je poravnal ta spor, ker vrana vrani ne izključe oči. Župan Dompieri sovraži Slovence istotako, kakor jih sovražijo mestna gospoda. Saj je naš presvetli sleherni sklep mestnega sveta, storjen do sedaj proti nam, izvrševal s pravim laškim fanatizmom. To soglasje v sovražstvu proti Slovanom jih spaja vse skupaj in jih tudi dela vredne jeden drugemu.

Še na nekaj bi opozorili »Slovenca«. »Lavo-

ro« prinaša že par dni zaporedoma kratko notico sledeče vsebine: »Odvetnik dr. Karol Dompieri, presvetli župan tržaški, še ni prodal svojega »edena« v ulici S. Filippo št. 1.« Imenovani list je že opetovano dolžil našega župana, da je lastnik hiše, v kateri kraljuje — svobodna ljubezen.

Mi sicer nismo tako poučeni o premoženjskih razmerah gospoda župana, da bi mogli kontrolirati to vest glede na nje resničnost, ali fakt je, da do danes ni nikdo še oporekal tej vesti.

Uverjeni smo, da smo ustregli »Slovencu«. opozorivši ga na to okolnost, ki je še posebne važnosti za list s takimi načeli, kakoršnjim sledi »Slovenec«.

Un nuovo coro a Rojano. Pod tem naslovom javlja »Piccolo«, da se je v Rojanu sestavil nov laški pevski zbor, sestoji iz 24 mladeničev. Zajedno pa dodaja »spia z lesnega trga« — kakor imenuje »Piccolo« »Lavoro« dan na dan — tolažljivo vest, da ta novi »coro« nikakor noče delati konkurence že obstoječemu »coro« na Greti. No, mi vemo, kdo so ti mladeniči v Rojanu, ki so se toli omilili spii z lesnega trga. To je nekaj nezavednih in zapeljanih mladeničev od »Piščancev«, prav tisti, ki so minoli terek v neki gostilni na Opčinah uprav demonstrativno prepevali italijanske pesmi! Toda to naj bi še bilo. Naše ljudstvo ima že toliko dobre živce, da lahko mirno prenaša tudi italijansko pesem na slovenskih tleh. Ali nekaj družega je bilo, kar je žalilo. Ta »Piccolo« »coro« je namreč zapel tu pa tam tudi kako slovensko pesem. Ali kako! Dočim so italijanske pesmi peli vsaj tako, da je bilo možno poslušati — to govorimo se stališča pevske umetnosti — so pa slovenske pesmi namenoma mrevarili tako, da se je človeku želodec obračal in je v poslušalecih vrelo nevolje.

Namen jim je bil torej izzivalen, a to tem bolj, ker so pevec vedeli, da je slovensko vse ono polno občinstva, ki se je v terek mudilo na Opčinah, vračaje se z božje poti v Repentbru. Ob takem dnevu hodijo demonstrirati na slovensko zemljo! Nekdo navzočih jim je tudi očital to, a oni so se izgovarjali, da niso nikako društvo, da nimajo nič opraviti s »Piccolom«, da pojo le v svojo zabavo in brez nikakega namena, no »Piccolo« naslednjega dne je že povedal, — kaj so ti »vrli« mladeniči!! Tako rujejo. Tem nujneja je dolžnost našemu ljudstvu, v Rojanu in mestu, da podpira pevsko društvo »Zarja« v Rojanu, ki je ravno sedaj začelo kazati krepko voljo za vztrajno delo v obrambo in ohranitev naše lepe slovenske pesmi. »Piccolo« in njegovi rujejo, mi pa pokažimo, da se znamo braniti!

V Celju so zaprli večeraj mestnega uradnika in godea Frangotta radi udeležbe na izgrelih zoper Slovence in Čehe.

Obščno-delalsko pevsko društvo »Nada« v Karloven je slavilo minoli terek blagoslovljenje svoje nove društvene zastave. Na to slavnost je došlo tudi kakih 50 slovenskih gostov, pod vodstvom gospoda dra. Kreka. Toliko v Zagrebu, kjer so se bili ustavili čez noč, kakor tudi v Karloven so bili slovenski gosti najpristoneje vsprejeti. Na komersu v Zagrebu in na banketu v Karloven se je slavila — kakor posnemamo iz zagrebških listov — vzajemnost slovenskega in hrvatskega naroda sploh in slovenskih in hrvatskih delavcev še posebe.

Kmetijska družba za Trst in okolice bo imela v petek dne 18. t. m. svojo sejo ob 7. uri zvečer.

Na veselico v Lonjerju. Več pevcev in pevk »Slov. pevskega društva« je sklenilo, da pojdejo prihodnjo nedeljo v Lonjer na veselico, ki jo priredi tamošnje pevsko in bralno društvo. Zbirališče bo na rotundi pod »bošketom« ob 4. uri popoldne.

Dopolnilne volitve v komisijo za odmerjanje pridobnine. Od finančnega ravnateljstva smo prejeli: Prihodnje tedne se bodo vršile dopolnilne volitve na mesto onih členov, in členovnamestnikov pridobninskih komisij, ki so izstopili po žrebu, ali iz drugih razlogov.

Čas in kraj volitev, kakor tudi točneje odredbe glede postopka na taistih se razvidijo iz uradnega razglasa v »Osservatore Triestino« od 14. t. m., iz razglasov davčnih oblasti, ter iz volilnih legitimacij, katere dopošljejo davčne oblasti plačevalcem pridobnine.

Veljavne so samo one glasovnice, ki so jih izdale oblasti ter so pravilno podpisane od volilec.

Volilne legitimacije z glasovnicami vred pošljejo se lahko na volilnega komisarja tudi po pošti, pa frankovano.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu je došlo izza zadnjega izkaza več novih podpor, ki so jih dali: Slavna posojilnica na Vrskem 15 gld.; slavna kmetijska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani 20 gld.; g. Anton Kupljen, hišni posestnik v Celju, 2 gld.; g. dr. Karol Glaser, gimn. prof. v Trstu, 2 gld.; slavno slovensko omizje v gostilni Brunner v Beljaku 5 gld.; g. Alojzij Knafelje, uradnik državne železnice v Beljaku, 1 gld.; slavna posojilnica v Brežicah 15 gld.; slavna hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah 20 gld.; slavna goriška ljudska posojilnica v Gorici 25 gld.; gosp. dr. Karol Strekelj, vseučiliški profesor v Gradcu, 5 gld.; g. Fr. Hauptman, c. kr. prof. na učiteljski v Gradcu, 5 gld.; g. dr. Gregorij Krek, vseučiliški profesor v Gradcu, 3 gld. 80 nč.; visoki deželni zbor kranjski 200 gld. (Pride še.)

Požar v Železni Kaplji na Koroškem. Neznani zločinci so zažgali poštno poslopje v Železni Kaplji. Poslopje je zgorelo do tal in z njim vred poštarjeva hiška.

Napad iz zasede so namerjali celjski fakini dne 13. t. m. na slov. kolesarje in druge izletnike, vračajoče se iz Žalea. Tolpa teh slavnih junakov se je poskrila v koruzi pri Bajerjevi gostilni blizu mesta ter prežala na svoje žrtvo. Neki poštenjak pa je obvestil slovenske goste v Žaleu, ki se vsled tega niso povrnili po noči v mesto. Živela nemška »kultura«!

Zasačeni tatje. Neki ogljar je bil zaspal na tlaku v ulici Altana. Trije mladiči, in sicer 19-letni Evgenij M., 18-letni Viktor B. in 21-letni Angel R. so se mu približali ter mu začeli preiskovati žepe. Pa še niso dovršili svojega dela, kar so prišli redarji ter aretirali penočenjake.

Pretnja. Včeraj so aretirali 41-letnega dniarnja Alojzija B. iz Sv. Marije Magdalene Zgornje, ker je pretel s smrtjo gostilničarju L. B., ker naročena bržolice ni bila pripravljena po njegovem ukusu.

Ogenj. Včeraj popoldne so obvestili gasilce v ulici Loggia, da gori v hiši št. 4 ulice Renna. Gasilci so hiteli na lice mesta, a našli, da so se v kuhinji Alojzije Keber — užgale saje. Ogenj so takoj pogasili.

Poskušen samomor. 40-letni Viktor C. iz ulice Fontanone št. 14 je hotel 16. t. m. popoldne skočiti iz okna svojega stanovanja. Neki sorodnik je obvestil o tem zavod g. Trevesa, ki je nesrečnega spravil v bolnišnico.

Tatvina v kopelji. Tereziji S. iz ulice Tesa št. 7 je ukradel nekdo, ko se je kopala v ljudski kopelji pri svetilniku, spodnjo janko in 1 gld. in 6 nč. denarja. Dogodek se je naznanil redarstvu.

Na rešilni postaji je večeraj iskal pomoči 64-letni Ivan Degrassi iz ulice S. Giusto št. 6. Njegova unukinja in nje sin sta ga bila pretepla ter ranila na rokah in na glavi. Vrla mladina!

Velika zaloga solidnega pohištva in tapecarij

od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg S. Giovanni hiš. šte. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario žtev. 2.

(šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali železnico, brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Naša se je povodom veselice minole ne delje na vrtu g. Ludovika Mahorčiča v Sežani zlata zapestnica. Isto hrani gospod Ludovik Mahorčič v Sežani.

Naša mladina je zares vzgledna! Včeraj popoldne je vrgel neznan deček, po drugi vesti neka deklica, 9-letni Mariji Kapus iz Belvedera št. 56 s tako močjo kamen v glavo, da so dekle morali spraviti na zdravniško postajo.

Loterijske številke, izžrebane dne 16. t. m.:
 Levov 1 36 79 10 12
 Praga 7 62 43 3 45

Različne vesti,

Kuga v Aleksandriji še ni prenehala. Po deset dni mine, da ni nobenega novega slučaja, kar se zopet pojavlja po eden ali več smrtnih slučajev vsled kuge. V lazaretu sta še samo dve osebi v zdravljenju. Oblastva se trudi pošteno, da bi zatrla to strašno bolezen.

Delavsko gibanje. Kakor potočajo iz Kladna dne 16. t. m., se je menjanje delavcev na rudnikih »Adalbert« in »Poldi« vršilo mirno, ker orožništvo čuva rudnike ter skrbi za red. Na obeh imenovanih rudnikih štrajka danes 515 rudarjev.

Papež — trgovec. V vatikanskem vrtu rastejo trte, ki rode izvrstno vino; tako vsaj zatrjujejo izvoljenci, ki so ga imeli priliko pokusiti. Moderna podjetnost se je polastila tudi tega predmeta in nekdo je ponudil papežu visoko svoto, če mu isti prepusti trgatve. Vino iz tega grozdja bi se prodajalo kakor »Levovo vino« na prihodnji svetovni razstavi v Parizu. Polovico čistega dobička bi obdržal podjetnik, drugo polovico bi vdočil sv. Oče. Preračunili so, da bi ta dohodek bil tolik, kakor vsa Petrova darila skupaj. Lev XII. pa je dejal, da ne sprejme ponudbe, ker noče da bi se reklo: Papež — trgovec z vinom.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Pariz 17. Drumond in Laseis sta imela včeraj v stvari Guérinovi zopet pogovor z ministerskim predsednikom Waldeck-Rousseau-om. Ker pa zahtev Guérina ni možno vsprejeti, je bil pogovor brezuspešen. Položenje je torej nespremenjeno.

NIŠ 17. Državni svetnik Jovanović je imenovan srbskim ministrom za trgovino.

Rennes 17. Stanje Laborija se je nekoliko poslabšalo, vendar ni vzroka za kako bojazen.

Rennes 17. (Razprava Dreyfus.) Tajniki Laborija se od atentata sem ne udeležujejo sej. General Rogget je nadaljeval svoja izpovedovanja. O Esterhazyju sicer ni govoril posebno laskavo, vendar pa je ostal pri tem, da je Esterhazy žrtev proganjanj.

Pariz 17. Glasom zasebne brzjavke iz Rennesa je Dreyfus dopisal odvetniku Mornardu prošnjo, naj stopi na mesto Laborija, dokler poslednji ne ozdravi.

Solicitatorja in pisarja

išče za svojo odvetniško pisarno
dr. Matej Pretner,
 odvetnik v Trstu,

Svetiljke

za razsvetljevanje iz papirja, okrogle ali podolgate oblike in umetalne ognje za vrte v veliki izbiri v trgovini s papirjem **Leon Horber,** Trst, Via delle Torri.

„EDINOST“

večerno in jutranje izdanje
 se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi
 na južnem kolodvoru.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 glđ. ter se plačujejo četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

Posredovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negoziante 1.
 daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk svet. razstave v Parizu 1. 1900.

Zaloga krompirja, zelja in fižola.
Vatovec Jak. ulica Molina piccolo št. 9
 ima zalogo krompirja, zelja fižola in drugih pridelkov

Razprodava na debelo.

Zaloga olja, mila in kisa.
Vatovec Anton Ulica Torrente št. 26.
 Prodaja olja, mila in kisa na drobno in debelo. Naročila izvršuje točno.

Krčme.
Jurković Mate ulica Carintia št. 25
 toči izvrstno črno in belo istrsko vino ter ima dobro domačo kuhinjo.

Jak. Perhauc Via Acquedotto šte. 8
 Zaloga vsakovrstnih vin in botelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan Via Media št. 3., krčmar, toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Obuvala.
Stantič Josip „pri Pepetu Kraševcu“ na Rožariju poleg cerkve Sv. Petra pod ljudsko šolo, ima veliko zalogo obuval. Sprejema tudi naročila.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Trgovci.
Nazarij Grižon Via Giulia 64 prodaja vsakovrstnih jestvin, kolonijalnega blaga in olje

Ant. Furlan Piazza S. Francesco št. 2. Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga. Postrežba točna, cene brez konkurence.

Abram Fran Via S. Francesco št. 22. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Jak. Perhauc Via Stadion št. 20, pekarna in slaščičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moka. Vsprejema tudi domač kruh v pecivo. Postrežba točna.

R. Kolar na oglu ulice Geppa in delle Poste Nuove, prodaja kolonijalno blago delikatese, likere itd.

Marija Čokelj na Korzu št. 8, priporočna slav. slovenskemu občinstvu svojo prodajalnico, v kateri se dobiva po primerni ceni vsakovrstno blago, zlasti perilo za gospode in gospe, narejene obleke za gospe in otroke. V iste zalogi ima na razpolago vsakovrstne potrebine za gospe. Postrežba je točna in cene nizke.

Anton Šorli priporočna svoji kavarni Commercio in Tedesco, ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

T. Zadnik Via S. Francesco šte. 16, mesar, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

I. Tavčar, krojač Via delle Beccherie šte. 6, priporočna se slovenskemu občinstvu.

Fran Hitty, Via Barriera vecchia št. 13, prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj, trgovec, ulica Sv. Cararina št. 9., priporočna svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno razpošilja na deželo proti povzetju.

Podpisani javlja vsem članom društva, kakor tudi ostalemu slavnemu občinstvu, da je davi umrl gosp.

JOSIP VOLARIČ,
 odbornik „Del. podp. društva“.

Pogreb bo jutri, dne 18. t. m. ob 6. uri pop. iz hiše žalosti, Lipski trg št. 3 (gimnazija).

TRST, 17. avgusta 1899.

ODBOR

»Del. podp. društva«.

Spiritus sinapis compositus

ALGOFON.

Jedino sredstvo proti zobobolu, revmatič. glavobolu, migreni itd. Steklenica z navodilom stane le 20 nvč. ter se dobiva jedino le v lekarni

PRAXMARER (Ai due Mori) Piazza grande TRST
 Paziti na ponarejanja.

Zanimiv oglas kolesarjem!

kolo iz tovarne

Johann Puch iz Gradca

ustanovitelja industrije za kolesa,

je najbolje kolo sveta

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente šte. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

URAR

spособen v popraviljanju vsakovrstnih ur, se priporočna sl. slovenskemu občinstvu Trsta in okolice.

Friderik Colja.

ulica Solitario št. 8.

Konsumna zaloga olja	
razpošiljatve iz glavnih pridelkov od 5 litrov naprej (prosto Gorica).	
Olje jedilno fino	32 nvč.
„ dalmatinsko	36 „
„ istrsko	40 „
„ namizno La	44 „
„ „ najfinije	48 „
„ „ extra	56 „
„ „ specialitetno	60 „
„ Posebno za cerkveno luč	38 „

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaella Italia
 TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST
 Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimne in peresne, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Priznana najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne iznajdbe tehnično dovršeni
glasovirji
 določ se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju
Henrihu Bremitz
 o. kr. dvornemu zalagatelju,
 Trst — Borzni trg številka 9 — Trst
 Ilustrirani katalogi na zahtevanje franco.